

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»
Факультет туризму

EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM

ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ
Галузь знань – 24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність - 242 «Туризм»

2016

**Організаційна структура
Факультету туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»:**

1. Адреса факультету туризму:

вул. Галицька 201 б, м. Івано-Франківськ, 76008, Україна.

Телефони:

Деканат: (80342) 77-88-21; факс: 77-88-21

Контактна інформація:

E-mail: insttur@pu.if.ua

itim@pu.if.ua

it-pnu@ukr.net

Склад керівних органів факультету:

Декан факультету туризму:

Володимир Степанович Великочий, доктор історичних наук, професор.

Заступник декана:

Чорна Любов Василівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри туризмознавства і краєзнавства.

Заступник декана з наукової роботи:

Шикеринець Василь Васильович,

кандидат наук з державного управління,

завдівач кафедри організації туризму та управління соціокультурною діяльністю.

Організатор з виховної роботи:

Польова Леся Василівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи.

2. Кафедри факультету туризму:

1. Кафедра організації туризму та управління соціокультурною діяльністю

Склад кафедри:

1. Шикеринець Василь Васильович
2. Орлова Віра Василівна
3. Оришко Світлана Петрівна
4. Дутчак Олена Іванівна
5. Маланюк Тарас Зіновійович

2. Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

Склад кафедри:

1. Клапчук Володимир Михайлович
2. Польова Леся Василівна
3. Мендела Ірина Ярославівна
4. Новосьолов Олександр Васильович
5. Лояк Лілія Миколаївна
6. Загнибіда Раїса Павлівна
7. Котенко Руслан Михайлович
8. Котенко Галина Степанівна
9. Богославець Ігор Михайлович
10. Андрухів Ярослав Миколайович

3. Кафедра іноземних мов і країнознавства

Склад кафедри:

1. Угринюк Ваисль Миколайович
2. Приймак Лілія Богданівна
3. Чаграк Наталія Ігорівна
4. Познанський Роман Васильович
5. Поздняков Олександр Вікторович
6. Вовчок Ярослав Васильович
7. Савчук Надія Іванівна
8. Гритчук Галина Василівна
9. Чорна Маріанна Михайлівна
10. Копчак Лілія Василівна
11. Прокопчук Ольга Ігорівна

4. Випускова кафедра Факультету туризму, яка забезпечує підготовку фахівців за спеціальністю 242«Туризм», – це кафедра туризмознавства і краєзнавства.

Адреса кафедри туризмознавства і краєзнавства Факультету туризму:
вул. Галицька 201 б, м. Івано-Франківськ, 76008, Україна.

Телефони: **Деканат: (80342) 77-88-21; факс: 77-88-21**

Контактна інформація:

E-mail: insttur@pu.if.ua

Ухвалою Вченої ради Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у вересні 2010 р. в Інституті туризму було створено кафедру туризмознавства і туристичних спеціалізацій. Професорсько-викладацький склад нараховував 8 працівників, очолював кафедру проф. Великочий В.С. У листопада 2013 р. кафедру туризмознавства і туристичних спеціалізацій було перейменовано на кафедру туризмознавства і краєзнавства. На даний момент кафедру

очолює проф. Калуцький І.Ф., кількість штатних працівників налічує 8 викладачів, з яких 1 доктор наук та 6 кандидатів наук.

Якісний склад випускової кафедри туризмознавства і краєзнавства

П.І.Б. викладача	Посада	Коли і який ВНЗ закінчив(а)	Спеціальність	Кваліфікація	Науковий ступінь (№ диплома)	Вчене звання (№ атестата)
Калуцький Іван Федорович	Завідувач кафедри	1968 р., Львівський лісотехнічний інститут	Лісове та садово-паркове господарство	Інженер-технолог, інженер лісового господарства	Доктор сільськогосподарських наук, 2000 р. – ДД № 001047 (протокол № від 12-09/2 від 09.02.2000 р.); Кандидат економічних наук, 1984; ЭК №019454 (від 24.07.1985 р.)	професор кафедри екології і рекреації, 2004 р., 02ПР №000241 (від 17.06.2004 р.) Доцент кафедри механізації лісорозробок, лісового господарства і транспорту лісу, 1991 р., ДЦ №040074 (№8/1416-д від 11.09.1991 р.).
Ковальська Леся Володимирівна	Доцент кафедри	1996 р., Львівський державний університет ім. Івана Франка	Географія	Географ-геоморфолог	Кандидат географічних наук – 2005 р., ДК № 031980 від 15 грудня 2005 р.	Доцент кафедри екології і рекреації, 2010 р., 12 ДЦ 026603
Вичівський Павло Павлович	Викладач кафедри	2008 р. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	історія	Історик, викладач	Кандидат історичних наук, 2013 р. ДК №016036 (від 10.10.2013 р.)	–
Чорна Любов Василівна	Доцент кафедри	1983 р. Івано-Франківський державний педагогічний інститут імені Василя	Англійська мова	Вчитель англійської та німецької мови	Кандидат педагогічних наук, 2009 р., ДК №	Доцент кафедри туризмознавства і туристичних спеціалізацій, 2012 р. 12ДЦ №030494

		Стефаника			058446 (від 14.04.201 0 р.)	(№4/02-Д від 17.05.2012 р.)
Філюк Світлана Михайлівна	Доцент кафедри	2003 р., Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	Педагогіка і методика середньої освіти	Магістр педагогічно ї освіти, викладач географії	Кандидат географіч них наук, 2007 р., ДК №043293 (від 08.11.200 7 р.)	Доцент кафедри туризмознавства і туристичних спеціалізацій, 2012 р. ДЦ №028464 (ПР №1/01-Д від 10.11.2011 р.)
Гуменюк Галина Михайлівна	Доцент кафедри	1990 р., Львівський державний інститут фізичної культури; 1994 р. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Фізична культура і спорт; педагогіка і методика початковог о навчання	Викладач фізичної культури; вчитель початкових класів	Кандидат педагогіч них наук, 2001 р., ДК №009045 (від 17.01.200 1 р.)	Доцент кафедри туризму і готельного господарства, 2004 р., ДЦ №009433 (від 16.12.2004 р.).
Остап'юк Наталя Іванівна	Викладач кафедри	2007 р. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Менеджмен т організації	Менеджер- економіст	Кандидат економіч них наук, 2011 р., ДК №000324 (від 10.11.201 1 р.)	—

3. Перелік спеціальностей з підготовки фахівців ОС «Бакалавр» на факультеті туризму із зазначенням ліцензійного обсягу та терміну навчання

Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність: 242 «Туризм»

Ліцензійний обсяг – 150 осіб як для денної так і заочної форм навчання

Термін навчання – 4 роки

4. Умови для навчання (коротка інформація про матеріально- технічну базу)

Підготовка фахівців за вищезазначеною спеціальністю здійснюється в приміщенні факультету туризму, яке забезпечує умови для навчання, самостійної та індивідуальної роботи. Площа аудиторного фонду на одного

студента не менша 10 кв. м. На факультеті обладнано навчальні аудиторії, діють два комп'ютерні класи, функціонують лабораторії.

5. Основні методи навчання, що використовуються в навчальному процесі, способи оцінювання знань студентів

У процесі викладання курсів професорсько-викладацький склад використовує різні методи та форми навчання: лекції: вступні, тематичні, підсумкові, лекції-практикуми, лекції-диспути тощо, практичні, семінарські заняття (у формі діалогу, тренінгів, ділової гри, конференцій тощо), консультації (колективні, індивідуальні, групові), а також реалізує різні форми поточного та підсумкового контролю (тестування, виконання практичних завдань, розв'язання задач, написання рефератів, письмові та усні заліки та екзамени, контрольні, курсові роботи).

Практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації. Студенти, відповідно до навчальних планів, проходять виробничу практику: у VI семестрі (ОС «Бакалавр») - виробничу практику тривалістю 2 тижні; у VIII семестрі - виробничу практику тривалістю 4 тижні. Виробнича практика студентів проводиться з метою опанування операційних систем і процесів у сфері туризму. Об'єктами практики виступають туристичні фірми, державні органи управління туристичною сферою, природні парки, гірсько-лижний курорт «Буковель» та інші об'єкти, які пов'язані з організацією та наданням туристичних послуг, організацією відпочинку і розваг, готелі м. Івано-Франківська. Виробнича практика студентів у VI семестрі визначається структурним взаємозв'язком із навчальними предметами професійно-орієнтованої підготовки – «Організація рекреаційних послуг», «Організація виставкової діяльності», «Організація туристичних послуг», у VIII семестрі – «Організація анімаційних послуг», «Організація екскурсійних послуг», «Економіка підприємства», «Облік і аудит».

7. Анотації дисциплін

Освітнійступінь «Бакалавр»

1. Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки

ГСВ 2.1. Історія світових цивілізацій

Дисципліна вільного вибору студента

3-й рік, 5-й семестр

Предметом вивчення навчальної дисципліни є закономірності та особливості розвитку людства від найдавніших часів до сучасності, головні досягнення та здобутки суспільства на різних історичних етапах.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія світових цивілізацій» є формування у студентів уявлення про світові цивілізації в їх фундаментальних вимірах (зародження і розвиток державності, права, соціальних структур, економічних систем, відповідних типів ментальності). Теоретичні знання, отримані під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого уявлення про шляхи розвитку суспільства, його закономірності та відмінності, що дасть змогу не лише визначити негативні та позитивні тенденції цього процесу, але й усвідомити можливі шляхи виходу людства з сучасних світових криз.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія світових цивілізацій» є:

- аналіз джерел, літератури та методів дослідження;
- вивчення понятійного та категоріального апарату;
- характеристика основних напрямків розвитку людства;
- вивчення визначальних та специфічних факторів існування, розвитку та занепаду світових цивілізацій;
- розкриття механізмів вирішення актуальних проблем розвитку людства.

Змістові модулі: Історія світової цивілізації від найдавніших часів до середини V ст. н.е.; Світова цивілізація в епоху Середньовіччя, Нового та Новітнього часу.

Викладацький склад: д.і.н., проф. Великочий Володимир Степанович;
ас. Зарічняк Андрій Петрович.

2. Цикл фундаментальної та природничо-наукової підготовки

ФП02. Статистика

Нормативна навчальна дисципліна

3-й рік, 5-й семестр.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є кількісна сторона масових явищ на ринку тур послуг у нерозривному зв'язку з їх якісним змістом у конкретних умовах простору та часу.

Метою викладання навчальної дисципліни «Статистика» є глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами статистичних методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно явищ та процесів на ринку туристичних послуг, які доцільно використовувати в сучасних умовах при проведенні моніторингу, вивченні кон'юнктури, дослідженні трансформаційних змін, сегментації, аналізі основних тенденцій ринку тур послуг на різних його рівнях.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Статистика» є вивчення методологічних та методичних питань статистичного дослідження процесів, принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання інформації.

Змістові модулі: Статистика як система збирання, опрацювання, аналізу, поширення, збереження, захисту та використання статистичної інформації, Статистична інформація: принципи та методи збору

Викладач: к.е.н., викл. Остап'юк Н.І.

1 семестр, залік

ФП 03. Географія туризму

1-й рік, 2-й семестр.

Дисципліна «Географія туризму» ознайомлює студентів з теоретико-методологічними та практичними аспектами дослідження курсу. Зокрема, у теоретико-методологічних основах курсу зазначені основні парадигми, концепції та закономірності. Проаналізовані основні наукові підходи та методи дослідження. У понятєво-термінологічному апараті зазначені основні терміни та поняття, які використовуються при студіюванні курсу, зазначені різні підходи їх інтерпретації. Курсом передбачено вивчення історії становлення туризму в світі, Україні. При вивченні дисципліни розглядаються схеми класифікацій туристичних ресурсів, звернуто увагу на відображення ступеня туристичного освоєння територій і перспектив розвитку туризму у різних регіонах України та світу. На основі природних і соціально-економічних закономірностей розвиток туризму проведений аналіз регіональних особливостей сфери відпочинку в Україні.

1 рік навчання, II семестр

Мета: оцінювати туристичну діяльність крізь призму простору та на основі цього оптимізувати територіальну організацію сфери туризму

Завдання навчальної дисципліни «Географія туризму» є: ознайомлення з теоретичним і конструктивно-прикладними здобутками цієї галузі науки та практики територіальної організації сфери туризму в умовах нестабільної економіки України; сприяти формування науково виважених підходів до оцінювання довкілля крізь призму розвитку туризму.

Змістові модулі – 1. Теоретичні основи географії туризму (Теми: Зміст, об'єкт, завдання і функції науки «Географія туризму», Місце туристичної географії в системі наук, Понятійно-термінологічний апарат географії туризму, Методи дослідження в географії туризму. 2. мТуристичні ресурси, їх оцінка та використання (Теми: Види та класифікація туристичних ресурсів,

Фактори використання туристичних ресурсів. 3. Географія туристичної діяльності(водний, активний, діловий, подієвий тощо).

Викладацький склад – к.г.н., доц.Л. Ковальська

Один семестр, екзамен.

3. Цикл професійної та практичної підготовки (ПП)

ПП01. Рекреаційні комплекси світу

1 – й рік навчання, 1 семестр

Дисципліна "Рекреаційні комплекси світу" викладається в Інституті туризму для студентів професійного спрямування "Туризм" денної та заочної форм навчання згідно з кваліфікаційною характеристикою та навчальним планом.

Предметом вивчення навчальної дисципліни "Рекреаційні комплекси світу" є процеси формування та розвитку сфери суспільно-організованої праці – рекреаційної галузі, що забезпечує реалізацію різноманітних рекреаційних потреб населення, сприяє оздоровленню нації, підвищенні працездатності, розвитку фізичних і духовних якостей членів суспільства як у світі, так і в Україні.

Мета та завдання навчальної дисципліни полягає у системі підготовки спеціалістів для сфери туризму визначаються сучасними вимогами організації матеріальної бази відпочинку і туризму. Відпочинок за містом, міське дозвілля, туризм виявляють себе як загальна потреба. Матеріальна база, на створення якої необхідно час, повинна якісно і кількісно відповідати потребам людини і суспільства.

Змістові модулі: Рекреаційна діяльність, рекреаційно-ресурсний потенціал: поняття, склад та структура (предмет вивчення дисципліни "Рекреаційні комплекси світу", її завдання та практична спрямованість, теоретичні основи формування рекреаційних комплексів, рекреаційні потреби і рекреаційний попит та рекреаційно-ресурсний потенціал – основа формування рекреаційних комплексів, формування та структура рекреаційної індустрії, сутність рекреаційно-туристичної індустрії), рекреаційні комплекси регіонів світу (Європа – провідний рекреаційний регіон світу, середземноморський рекреаційний комплекс – найбільш розвинений курортний комплекс світу, розвиток рекреаційних комплексів американського континенту, рекреаційні комплекси країн Африки, специфіка формування і розвитку рекреаційних комплексів і центрів туризму в Азії, рекреаційні комплекси Австралії та Океанії, проблеми розвитку рекреаційних комплексів країн СНД), проблеми розвитку рекреаційного комплексу України (формування та регіональні проблеми розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України, рекреаційне природокористування й охорона природи у рекреаційних комплексах).

Викладацький склад – д.с-г.н., проф. І. Калуцький

1 семестр, екзамен

ПП02. Менеджмент туризму

4-й рік навчання, 2-й семестр

Мета: Сама структура туристичних закладів визначає місце трудових колективів організації, діяльності підприємства. Це свого роду певний фундамент на якому будуються їхні відносини. В широкому розумінні під цією структурою менеджменту туризму розуміють взаємопов'язані елементи (керівника, менеджерів підрозділів, працівників, виконавців, обслуговуючий персонал), які мають між собою стійкі відносини та забезпечують функціонування підприємства як єдине ціле. Тому мета дисципліни це формування комплексу теоретичних і практичних знань і практичних навичок у галузі менеджменту, розуміння концептуальних підходів для ефективної роботи туристичних підприємств.

Завдання: розглянути планування розвитку підприємств галузі туризму на основі результатів дослідження обсягів попиту, та можливостей ринку, прогнозування прибутку та рентабельності, аналіз факторів внутрішнього та зовнішнього середовища туристичного ринку, сіткове управління та планування, навчити застосовувати прийоми, та методи ведення менеджменту в туризмі, застосувати функції менеджменту (планування, організація, мотивація і контроль). Організації управління сучасним туристичним комплексом. Формування системи адміністративного менеджменту.

Змістові модулі: основні засади менеджменту туризму, менеджмент та його середовище.

Викладацький склад: к.п.н., доцент Оришко С.П.

1 семестр, залік

ПП03. Основи туризмознавства

1-й рік навчання, 2-й семестр

Метою викладання навчальної дисципліни "Основи туризмознавства" є вивчити нормативні, довідкові та методичні матеріали, які мають важливе значення для розуміння сутності туризму, туристської термінології, методів та прийомів ефективної організації туристської діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Основи туризмознавства" є

1. Розкрити сутність туризму та його основні соціально-економічні категорії;
2. Вивчити типи туризму;
3. Вивчити види туризму;
4. Вивчити регулювання туризму;
5. Вивчити організаційно-правові основи діяльності туристського підприємства;
6. Вивчити туристські формальності;
7. Вивчити інформаційні технології в туризмі;
8. Вивчити основні риси міжнародного туризму.

Змістовий модуль 1. Сутність туризму та його основні соціально-економічні категорії. Практичні основи туризмознавства

Викладацький склад: к.г.н., доц. Філюк Світлана Михайлівна.

1 семестр, екзамен

ПП04. Організація екскурсійної діяльності

Предметом вивчення дисципліни є методичні, психологічні та педагогічні аспекти організації екскурсійної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: «Історія туризму» та «Туристичне краєзнавство».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

Змістові модулі: Історія екскурсійної справи (Предмет і завдання організації екскурсійної діяльності, Туристсько-екскурсійні організації в Україні), Поняття екскурсії, її особливості (Екскурсія, її сутність, функції, ознаки. Класифікація екскурсій, Маршрут екскурсії. Об'єкт екскурсії) Методика екскурсійної роботи (Методика підготовки екскурсії, Методика проведення екскурсії, Особливості методики проведення екскурсій на різні теми, Диференційний підхід до екскурсійного обслуговування, Професійна майстерність екскурсовода, Організація екскурсійної роботи).

Метою викладання даної дисципліни є практичний підхід до вирішення проблем надання екскурсійних послуг туристам. Програмою передбачається проведення практичних занять для набуття навичок у вирішенні організаційних і технологічних задач при наданні екскурсійних послуг.

Завданням вивчення дисципліни «Організації екскурсійної діяльності» є теоретична та практична підготовка студентів професійного спрямування «Туризм» з питань:

- методології та методики екскурсійної справи;
- педагогічної техніки екскурсійної роботи;
- психології екскурсійної діяльності;
- формування організаторських, комунікативних та аналітичних здібностей екскурсовода.

Викладач – доц. Гуменюк Г.М.

Форма контролю - іспит

ПП05. Організація туризму

4-й рік навчання, 8-й семестр

Мета навчальної дисципліни «Організація туризму» полягає в комплексному вивченні основних положень теорії та практики організації туристської діяльності. Розкритті теоретичних аспектів організації туризму, які супроводжуються прикладами, практичними рекомендаціями.

Вивчити нормативні, довідкові та методичні матеріали, які мають важливе значення для розуміння сутності туризму, туристської термінології, методів та прийомів ефективної організації туристської діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Організація туризму» є

- розкрити сутність туризму та його основні соціально-економічні категорії;
- вивчити регулювання туризму;
- вивчити організаційно-правові основи діяльності туристського підприємства;
- навчитися формувати, просувати та реалізовувати тури;
- вивчити туристські формальності;
- вивчити інформаційні технології в туризмі;
- вивчити основні риси міжнародного туризму.

Змістові модулі: Теоретичні основи організації туризму, Практичні основи організації туризму

Викладацький склад: к.г.н., доц. Філюк Світлана Михайлівна.

доц. Федорак В.В.

1 семестр, залік

ПП06. Організація туристичних подорожей

4-й рік навчання, 8-й семестр

Предметом вивчення дисципліни є методичні, психологічні та педагогічні аспекти організації туристичних подорожей.

Змістові модулі (Умови створення та функціонування туристичного підприємства, технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту, пинципи формування програм перебування туристів, організація обслуговування клієнтів, загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів. Туристичні перевезення на авіатранспорті, туристичні перевезення на залізничному транспорті, морські та річкові перевезення і круїзи, автотранспортне обслуговування туристів та організація перевезень автотранспортом, види туристичних формальностей та умови їх виконання, паспортно-візові формальності, митні, валютні та медико-санітарні туристичні формальності, організація туристичного обслуговування, його контроль, облік та розрахунки, Безпека туристичних подорожей)

Мета навчальної дисципліни – надання студенту повного обсягу знань з питань організації подорожей з використанням автотранспорту, річкових та морських суден, авіаційного та залізничного транспорту. Оволодіння матеріалу дисципліни ставить за мету дати студенту методологію організації туристичної діяльності, навчити критеріям формування і реалізації туристичного продукту.

Завдання дисципліни – розкрити основний зміст, методологію та методи науково-педагогічних досліджень, ознайомитися з основними формами наукового викладу матеріалів дослідження, з різними видами наукової роботи студентів. Ознайомити студентів з основними напрямками наукових досліджень у науках з туризму.

Викладач – доц. Гуменюк Г.М.

Форма контролю – екзамен

ПП 07. Економіка підприємства

3-й рік, 5-й, 6-й семестри

Предметом вивчення навчальної дисципліни є виробничі відносини, економічні закони та закономірності, що виникають.

Метою викладання дисципліни «Економіка підприємства» є формування у студентів економічного мислення і системи спеціальних економічних знань у галузі управління господарсько-фінансовою діяльністю туристичних підприємств, опанування необхідними практичними навичками економічного обґрунтування управлінських рішень.

Вивчення курсу «Економіка підприємства» дозволить студентам сформувати систему теоретичних знань та практичних навичок щодо механізмів та умов функціонування туристичних підприємств, формування ресурсного потенціалу, фінансового забезпечення, бізнес-планування, інвестиційної політики, стратегій розвитку та управління діяльністю підприємств сфери туризму.

Знання з «Економіки підприємства» необхідні спеціалісту для формування комплексного підходу до планування, організації та аналізу діяльності туристичних підприємств.

Завдання викладання курсу «Економіка підприємства» полягають у тому, щоб ознайомити студентів з

- 1) закономірностями та принципами підприємницької діяльності в сфері туризму;
- 2) економічними питаннями діяльності туристичного підприємства;
- 3) способами організації турбізнесу.

Змістові модулі: Зміст та засади підприємницької діяльності тур підприємств; Господарсько-фінансова діяльність туристичних підприємств.

Викладач: к.е.н., викл. Остап'юк Н.І.

2 семестри, екзамен

ПП08. Організація анімаційної діяльності

3-й рік, 6-й семестр

Предметом вивчення дисципліни є принципи організації дозвілля туристів, особливості туристичної та рекреаційної анімації.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є опанування теоретичними, професійними знаннями та практичними навичками щодо організації анімаційних послуг в туризмі.

Завдання курсу:

- розкрити сутність явища анімації у туристичному бізнесі та її ролі на сучасному етапі;
- розглянути історичні засади зародження та розвитку анімаційних форм дозвілля різних культур та народів;
- познайомити з основними видами та формами рекреаційної анімації;
- розкрити суть основних форм туристичної анімації;

- сформувати у студентів поняття про важливе значення запровадження різноманітних форм та методів анімаційного обслуговування туристів для підвищення привабливості вітчизняного туристичного продукту;
- познайомити студентів зі сценарно-режисерськими основами анімації в туризмі;
- виявити сучасні проблеми організації анімаційних послуг на різних етапах формування національного турпродукту та проблеми підготовки анімаційних кадрів.

Змістові модулі: Теоретичні засади організації анімаційних послуг у туризмі; Туристична та рекреаційна анімація.

Викладацький склад: к.п.н., доц. Оришко Світлана Петрівна;
ас. Зарічняк Андрій Петрович.

ПП 09. Облік і аудит

3-й рік, 6-й семестр

Метою викладання дисципліни "Облік і аудит" є допомогти студентам опанувати принциповими положеннями, які необхідні для вирішення практичних задач.

Завдання вивчення дисципліни.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні набути глибоких теоретичних знань з питань документального оформлення господарських процесів у туризмі. Це перша задача студента: уміти бачити за турпутівкою тур оператора(тур агента) , за касою – касира, за поточним рахунком – банк і т.п. і розуміти, як у документах відображаються правовідношення між особами, які беруть участь у господарському процесі; як кожний документ відображається на правах і обов'язках адміністрації , туристах і т.п.

Студенти повинні опанувати методикою взаємного контролю діяльності осіб, чия робота відображається в бухгалтерському обліку. Так, студент повинен знати, що вартість послуг, наданих різними постачальниками з метою формування турпутівок, повинна контролюватися сумою їх оплати.

Студенти мають засвоїти теоретичні основи організації бухгалтерського обліку та особливості ведення фінансового обліку в туристичній галузі, види та форми бухгалтерської звітності, організацію, методику та планування аудиту в туристичній діяльності, інформаційне забезпечення аудиту.

У процесі вивчення курсу студент повинен набути практичних навичок складання фінансової, податкової та статистичної звітності, порядку проведення та оформлення результатів інвентаризації, методологію проведення аудиту.

Змістові модулі: Організаційні основи організації бухгалтерського обліку туристичної діяльності, особливості ведення бухгалтерського обліку в туристичних підприємствах

Викладацький склад: к.е.н., доцент Орлова В. В.
1 семестр, залік

ПП 10. Маркетинг у туризмі

4-й рік навчання, 8-й семестр

Предметом навчальної дисципліни «Маркетинг туризму» є загальні закономірності розвитку маркетингу туристичної індустрії в ринкових умовах, маркетинг-мікс та система маркетингу туристичного підприємства.

Метою вивчення дисципліни «Маркетинг туризму» є формування сучасної системи поглядів і спеціальних знань з маркетингу, набуття практичних навичок щодо просування, позиціонування, збуту тур продукту, вибору цінових стратегій з урахуванням задоволення потреб споживачів і забезпечення ефективності діяльності підприємств туристичної індустрії.

Змістові модулі: Маркетингова діяльність туристичного підприємства, Маркетингові комунікації.

Викладач: к.е.н., викл. Остап'юк Н.І.

1 семестр, екзамен

ПП 11. Менеджмент (Комунікативний менеджмент)

3-й рік навчання, 6-й семестр

Предметом навчальної дисципліни є комунікації та комунікативні зв'язки в організації та за її межами.

Метою викладання навчальної дисципліни «Комунікативний менеджмент» є формування системи теоретичних знань та практичних навичок студентів щодо ефективного спілкування з колегами, клієнтами та діловими партнерами туристичних підприємств і організацій.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Комунікативний менеджмент» є теоретичні та практичні аспекти щодо правильного набору персоналу, організації його роботи, ефективного спілкування, формування корпоративної культури, лідерства, мотивації в середині організації, а також налагодження ефективних комунікаційних зв'язків із зовнішнім середовищем.

Змістові модулі: Комунікація як об'єкт управління. Прикладні проблеми психології комунікаційного менеджменту.

Викладач: к.е.н., викл. Остап'юк Н.І.

1 семестр, залік

ПП 12. Туроперейтинг

3-й рік, 5-й семестр

Метою дисципліни «Туроперейтинг» у системі підготовки фахівців сфери туризму за напрямом «Туризм» є набуття знань та системного мислення щодо організації туроператорського бізнесу, практичних навичок взаємодії суб'єктів туристичного ринку з метою створення якісного турпаketу, схеми його просування та реалізації; оволодіння правилами формування програм туристичного обслуговування, документального забезпечення процесів створення, комплектування, реалізації турів та планових турпаketів; організації обслуговування туристів.

Дисципліна передбачає набуття студентами сучасних теоретичних знань та практичних навичок зі створення дієвої системи взаємодії між всіма суб'єктами туристичного ринку: туроператорів, турагентів, підприємств-виробників туристичних послуг з метою створення та реалізації програм туристичного обслуговування.

Завданням вивчення дисципліни «Туроперейтинг» є теоретична та практична підготовка студентів фаху з питань:

формування пакетних та індивідуальних програм туристичного обслуговування з використанням ресурсного потенціалу дестинації, (регіону, району, країни);

формування взаємодії між всіма учасниками туристичного ринку, нормативно-правове забезпечення співпраці;

моделювання програм туристичного обслуговування за різною метою подорожей, типом клієнтури, наявних туристичних атракцій;

визначення мотивації подорожей та удосконалення процесів надання туристичних та паратуристичних послуг в пакетних турах, тощо.

Змістові модулі: Технологія туроперейтингу та тур проектування; Прикладний туроперейтинг.

Викладацький склад: к.п.н., доц. Оришко С.П.

1 семестр, екзамен

ПП 13. Рекреаційна географія

1 рік навчання, II семестр

Рекреаційна географія, як галузь географічної науки, яка вивчає закономірності формування, функціонування і поширення територіальних рекреаційних систем, охоплює природні, історико-культурні та соціально-економічні ресурси, які використовуються для рекреації, з метою відновлення фізичних та духовних сил відпочиваючого. Рекреаційна географія забезпечує ознайомлення із рекреаційним потенціалом кожного рекреаційного макрорегіону світу та дає загальні уявлення про світові центри та напрями туристичних потоків. Акцентує увагу на значенні сировинно-матеріальної бази для розвитку туризму і вплив рекреації на довкілля.

Мета викладання дисципліни: формування у студентів розуміння ролі рекреаційних ресурсів, їх оцінка, охорона та експлуатація, ознайомити студентів з основними видами рекреаційної діяльності, сформувані уявлення про роль рекреаційних ресурсів у сфері рекреаційних послуг, рекреаційну регіоналізацію України та світу, а також з'ясувати суть понять щодо сутності сучасного рекреаційного природокористування.

Завдання: дати знання про об'єкт, предмет та завдання рекреаційної географії; її місце у системі природничих наук; ознайомити з рекреаційними ресурсами світу; основними критеріями рекреаційного районування світу; визначати рекреаційний потенціал окремого регіону.

Змістові модулі: Теоретико-методологічні основи рекреаційної географії; Рекреаційна діяльність і рекреаційні ресурси; Регіоналізація в

рекреаційній географії; Рекреаційна географія світу; Ринок рекреаційної індустрії; Рекреація і довкілля.

Викладацький склад – к.г.н., доц.Л. Ковальська
Один семестр, екзамен.

Варіативна частина

4. Цикл дисциплін самостійного вибору навчального закладу

В301. Основи рекламно-інформаційної діяльності в туризмі

3-й рік, 5-й семестр

Предметом вивчення дисципліни є методичні, психологічні та практичні аспекти рекламно-інформаційної діяльності в туризмі.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів: Теоретичні основи рекламної діяльності (Реклама в індустрії туризму, прийняття рішень про рекламне звертання, вибір засобів поширення реклами, розробка рекламного бюджету, туристична реклама в пресі, оцінка ефективності рекламної діяльності), Практичні основи рекламної діяльності (Друкована реклама, аудіовізуальна, радіо- та телереклама, пряма поштова реклама, реклама на виставках і ярмарках, імідж туристичного підприємства як засіб реклами, реклама національного туристичного продукту, регулювання рекламної діяльності, рекламно-інформаційна діяльність музеїв, рекламна етика та правові основи рекламної діяльності, правила формування ефективного рекламного продукту різних типів).

Метою викладання дисципліни є освоєння студентами основних етичних концепцій, понять, методів гуманістичної та власне професійної етики фахівця з туризму в галузі реклами, отримання вмінь їх самостійно застосовувати в безпосередній практичній діяльності, а також набуття навичок, орієнтації у вирішенні складних моральних проблем.

Завдання навчальної дисципліни:

- поінформувати студентів із особливостями рекламних досліджень у туристичній галузі;
- ознайомити студентів з особливостями розробки рекламного бюджету;
- подати та закріпити знання з теоретичних та практичних засад рекламної стратегії;
- ознайомити студентів з основними нормативними документами та положеннями, що регулюють рекламну діяльність.

Викладач – доц. Гуменюк Г.М.

Форма контролю - екзамен

В302. Діловодство в туристичній діяльності

3-й рік навчання, 5-й семестр

Метою викладання навчальної дисципліни “Діловодство в туристичній діяльності” в системі підготовки фахівця з туризму – надати студентам знання про загальні вимоги до складання та оформлення документів,

особливості складання службових документів, організацію роботи з документами, введення технологічної документації.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Діловодство в туристичній діяльності” є ознайомити студентів з основними видами документів, вимогами щодо оформлення документів, ведення документообігу в організації та здійснення контролю за виконанням документів, забезпечення зберігання та використання документів, що є в організації.

Змістові модулі: Загальне діловодство; Особливості діловодства в туристичних підприємствах.

Викладацький склад: к.г.н., доц. Філюк С. М.

1 семестр, залік

В303. Культура і пам’ятки Прикарпаття

1 рік навчання, I семестр

Курс «Культура і пам’ятки Прикарпаття» займає провідне місце в ряду спеціалізованих дисциплін.

Оскільки ознайомлення з культурою і пам’ятками Прикарпаття стає дедалі популярнішим і користується високим попитом серед туристів не тільки України, але й багатьох країн світу. Вивчення предмету «Культура і пам’ятки Прикарпаття» є важливою складовою підготовки фахівців в галузі туризму, і відповідає сучасним запитам та тенденціям розвитку галузі.

Мета: сформувати необхідні теоретичні знання щодо найбільш відомих історико-культурних пам’яток Прикарпаття та практичні навички з основ їх використання в туристичній галузі даного регіону.

Завдання навчальної дисципліни ««Культура і пам’ятки Прикарпаття»» є: ознайомлення з археологічними, історико-архітектурними пам’ятками Прикарпаття, специфікою традиційних занять етнографічних груп Прикарпаття, особливостями традицій і звичаїв, масових заходів атракційного характеру, літературно-мистецької спадщини етнографічних груп Прикарпаття, а також музейною спадщиною регіону.

Змістовий модуль 1. Історичний нарис Прикарпаття. (Теми: «Загальна характеристика Івано-Франківської області: розміщення, адміністративний поділ та населення; Територія Прикарпаття в найдавніші часи», «Прикарпаття в період утворення та розпаду Київської Русі; Історія древнього Галича; Прикарпаття у складі Речі Посполитої (середина XIV ст. – 1772 р.)», «Прикарпаття під владою Австро-Угорської імперії (1772 р.– 1918 р.); Прикарпаття в період ЗУНР», «Прикарпаття між двома світовими війнами (1919–1939 рр.); Початок Другої світової війни і західноукраїнські землі; Розгортання антинацистського руху опору на Прикарпатті; Прикарпаття в добу тоталітаризму (1944–1991 рр.)»).

Змістовий модуль 2. Етнографічне районування Прикарпаття. (Теми: «Опілля: розміщення, історичний розвиток та перші поселення; Етнографічні особливості Опілля та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї, «Бойківщина: розміщення,

історичний розвиток та перші поселення; Етнографічні особливості Бойківщини та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї», «Гуцульщина: розміщення, історичний розвиток та перші поселення; Етнографічні особливості Гуцульщини та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї», «Покуття: розміщення, історичний розвиток та перші поселення; Етнографічні особливості Покуття та жителів регіону: населення, народна архітектура, побут, господарство, традиції та звичаї»).

Викладацький склад – к.і.н., Вичівський П.П.

1 семестр, залік.

В304. Логістика в туризмі

2-й рік, 4-й семестр

Мета курсу полягає у вивченні питань логістичної організації та управління в туризмі, логістичних основ сталого розвитку туризму, проблем готельного, інформаційного, фінансового та транспортного обслуговування, зокрема в контексті розбудови мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні та інтеграції нашої держави у світову та європейську транспортно-логістичні системи.

Об'єктом визначення нової наукової та навчальної дисципліни «Логістика в туризмі» є матеріальні і пов'язані з ними інформаційні та фінансові потокові процеси. Логістика на туристських ринках дозволяє мінімізувати товарні запаси, різко знизити трудомісткість логістичних операцій під час руху товарів від постачальників до споживачів, суттєво скоротити час доставки товарів, підвищує рівень сервісу.

Завдання вивчення дисципліни.

Головні завдання курсу полягають у:

1. ознайомленні з теоретичними основами та науково-практичними концепціями логістики туризму, що визначається як складова логістики послуг;
2. розгляді логістичних підстав сталого розвитку туризму, в тому числі логістики його ресурсної бази;
3. дослідженні головного туристопотоку та логістичних потоків, котрі його обслуговують як основного об'єкта вивчення;
4. дослідженні логістики турфірми, туру та міжнародних туристичних потоків;
5. розкритті логістичних особливостей готельних, інформаційних та фінансових послуг у туризмі;
6. ознайомленні з особливостями транспортної логістики в туризмі та з перспективами його розвитку в Україні в контексті розбудови міжнародних транспортних коридорів;
7. формуванні логістичного мислення, оволодінні теоретичними знаннями та практичними навичками, необхідними для самостійної розробки та вибору прогресивних логістичних процесів.

Змістові модулі: Концептуальні основи та методологічні аспекти логістики; Структуризація логістики за сферами застосування.

Викладацький склад: к.е.н., доц. Орлова В. В.

1 семестр, залік.

В305. Екотуризм

1 рік навчання, I семестр

Серед основних передумов виникнення екотуризму та екологізації традиційних видів туризму виступає наростання протиріч між задоволенням туристичного попиту і раціональним використанням природних ресурсів, що виступають матеріальною базою для нього. Тому збереження унікальних природних комплексів, що є об'єктами екотуризму, повсякчасно проводиться через екопросвітню, екоосвітню та еко толерантну діяльність серед туристів.

При цьому екотурист отримує можливість естетичного, духовного, інформаційного, інтелектуального збагачення у лоні незайманой природи. Тому екотуризм є одним з пріоритетних напрямів розвитку туризму в Україні.

Мета навчальної дисципліни «Екотуризм» є формування теоретичних знань і практичних вмінь у студентів щодо розв'язання регіональних екологічних проблем використання рекреаційних ресурсів, екологічної безпеки мандрівників і туристів, екологічного забезпечення туристичного сервісу.

Завдання навчальної дисципліни «Екотуризм» є: вивчення теоретико-прикладних основ вирішення проблем екологічного забезпечення туризму і його індустрії; забезпечити загально екологічну підготовку безпечної практичної підприємницької діяльності в туристичному сервісі в сучасних ринкових умовах; показати роль транспорту в туристичному обслуговуванні, його вплив на оточуюче обслуговування; висвітлити питання правового регулювання відносин в сфері екологічно орієнтованого туризму; розкрити зміст системи управління природоохоронної діяльності в Україні, регіоні; набуття студентами практичних навичок і умінь, щодо оцінки господарської ефективності здійснення природоохоронних заходів в регіоні, районі, населеному пункті.

Змістові модулі: Теоретико-методологічний аспект дослідження екологічного туризму. Екотуризм як сегмент туристичної галузі Правовий аспект екотуризму. Екотуризм та довкілля.

Викладацький склад – к.г.н., доц.Л. Ковальська

1 семестр, залік.

В306. Спортивний туризм

1-й рік, 2-й семестр

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності та принципи розробки суб'єктом туристської діяльності туристських спортивних маршрутів, підготовка та проведення подорожі відповідно запланованого маршруту.

Мета викладання курсу «Спортивний туризм» - надати студентам необхідні теоретичні та практичні знання з основ спортивного туризму, ознайомити їх з різними формами його організації.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Спортивний туризм» є:

- сформувати в студентів професійні знання і уміння щодо практичної організації управління спортивно-туристським бізнесом;
- забезпечити майбутніх фахівців необхідним обсягом знань з туристсько-спортивної та туристсько-краєзнавчої діяльності різних категорій і різних верств населення;
- підготовки та реалізації різних форм і видів спортивного туризму;
- формування зацікавленості до занять основними видами спортивного туризму.

Змістові модулі:

Організація підготовки туристського походу;

Організація проведення туристського походу.

Викладацький склад: к.п.н., ст.викл. Маланюк Т. З.

1 семестр, залік

В307. Організація рекреаційних послуг

1-й рік, 2-й семестр.

Мета: вивчення основних компонентів, структури рекреаційних послуг для надзвичайно важливої сьогодні галузі господарської діяльності – туризму.

Завдання: вивчення особливостей природних рекреаційних ресурсів та їх застосування у оздоровленні населення; ознайомлення з методами оздоровлення у курортних і рекреаційних закладах.

Змістові модулі: організація відпочинку населення на базі природних рекреаційних ресурсів. (Індустрія туризму – основа розвитку національного ринку туристичних послуг, землі рекреаційного призначення, оздоровчий туризм, рекреаційні послуги та спорт на курортах, кліматолікування, бальнео- та водолікування, пелоїдотерапія), організація оздоровлення населення на базі стаціонарних рекреаційних закладів (лікувальне харчування в санаторно-курортних закладах, електролікування, світлолікування, ультразвукова терапія, лікування механічними факторами, психотерапія, альтернативні традиційні та нетрадиційні методи, СПА-технології у відновлювальній медицині та курортології: стан та перспективи розвитку в Україні, фізична реабілітація (масаж, ЛФК, механотерапія).

Викладацький склад – д.і.н., проф. М.Клапчук

1 семестр, залік.

В308. Туристичне краєзнавство

1-й рік, 2-й семестр

Предметом вивчення навчальної дисципліни виступають окремі складові туристично-рекреаційного потенціалу краю - природні рекреаційні

ресурси (мінеральні води, клімат, озера тощо), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, пам'ятки історії і культури, туристичні заклади та інші об'єкти туристичної інфраструктури, а також різноманітні аспекти розвитку туристичного руху в краї.

Мета викладання курсу «Туристичне краєзнавство» - надати студентам необхідні теоретичні та практичні знання для ознайомлення їх з краєзнавчо-туристичними ресурсами України, які займають провідне місце в туристичному ринку, туристському потенціалу України, який використовується і може бути залучений для підняття іміджу держави на світовому туристичному ринку.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Туристичне краєзнавство» є:

- сформувані в студентів професійні знання і уміння щодо практичного використання туристсько-краєзнавчих ресурсів України;
- забезпечити майбутніх фахівців необхідним обсягом знань з туристсько-краєзнавчої діяльності;
- з'ясувати специфіку, що поєднує туристичне краєзнавство з загальним;
- прищепити любов до рідного краю, її історії та природи, матеріального та духовного потенціалу народу, особливостей туристичного потенціалу регіонів України.

Змістові модулі: Теоретичні основи туристичного краєзнавства; Історико-культурні ресурси туристичних регіонів України; Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України

Викладацький склад: к.п.н., ст.викл. Маланюк Т. З.
1 семестр, залік.

4. Цикл дисциплін вільного вибору студента

ВС 01. Організація сільського і зеленого туризму

4-й рік навчання, 8-й семестр

Мета:

- розглянути теоретично-методологічні та практичні аспекти формування, функціонування і розвитку сільського, зеленого і екологічного туризму як цілісної системи природокористування;
- розкрити особливості управління персоналом, менеджменту та маркетингу сільського, зеленого туризму.

Завдання:

- вивчення історії та сучасного стану, мети і мотивації вибору відпочинку у сільській місцевості;
- дослідження найважливіших закономірностей, чинників, які визначають розвиток і розміщення гостинних садиб (агроосель), організаційно-правового і економічного механізму їх діяльності на ринку туристичних послуг регіону, держави;

- розглянути проблемні питання фахової освіти менеджера зеленого сільського туризму;
- на основі конструктивно-географічного підходу розкрити особливості менеджменту та маркетингу зеленого сільського туризму;
- поглибити, систематизувати теоретичні знання щодо проблем і перспектив розвитку зеленого сільського туризму у Карпатському регіоні;
- виробити вміння узагальнювати теоретико-практичні матеріали, аналізувати практичну інформацію, працювати зі спеціальною літературою, довідковими виданнями тощо

Змістові модулі. Організація сільського, зеленого туризму, Історія, становлення та сучасні форми сільського, зеленого туризму.

Викладацький склад: к.г.н., доц. Філюк С. М.

ас. Худик Н.І.

1 семестр, залік.

ВС02. Історія туризму

1-й рік, 1-й семестр

Предметом вивчення навчальної дисципліни виступають окремі складові туристично-рекреаційного потенціалу краю - природні рекреаційні ресурси (мінеральні води, клімат, озера тощо), ступінь їх освоєння і характер експлуатації, пам'ятки історії і культури, туристичні заклади та інші об'єкти туристичної інфраструктури, а також різноманітні аспекти розвитку туристичного руху в краї.

Мета викладання курсу «Історія туризму» полягає у висвітленні процесу виникнення, становлення та розвитку туризму і обмінів, діяльності різних туристських організацій, вивчення основних напрямків, видів та форм міжнародного спілкування шляхом здійснення масових обмінів і контактів, які реалізуються шляхом програми національного та міжнародного туризму.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія туризму» є:

- розглянути історію подорожей і туризму в зв'язку з певним типом культури, виявити особливості їх мотивації;
- прослідкувати зміни в географії подорожей і туризму в різні періоди історії;
- на основі опису традицій гостинності народів світу показати напрями формування системи гостинності;
- виявити об'єктивні передумови становлення організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку;
- розкрити особливості українського туризму, його історію на різних етапах, проаналізувати сучасний стан вітчизняного туризму.

Змістові модулі: Передумова виникнення подорожей і туризму в суспільстві; Розвиток туризму на українських землях II пол. XIX – поч. XXI ст.

Викладацький склад: к.п.н., ст.викл. Маланюк Т. З.

Один семестр, залік.

ВС03. Культурно-пізнавальний туризм

1 рік навчання, I семестр

Культурно-пізнавальний туризм фактично є одним з фундаментальних основ туристського продукту, що підтверджується і українським законодавством згідно з положеннями якого його віднесено до когорти характерних туристичних послуг. Ознайомлення з основами культурно-пізнавального туризму є важливою складовою підготовки фахівців, відповідає сучасним запитам і тенденціям розвитку галузі.

Мета: сформувати необхідні теоретичні знання та практичні компетенції з основ культурно-пізнавального туризму, та на основі цього сформувати у майбутнього фахівця у сфері туризму глибокі знання про ресурси культурно-пізнавального туризму.

Завдання навчальної дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» є: ознайомлення з теоретичними і практичними здобутками культурно-пізнавального туризму та практики територіальної організації цього виду туризму в Україні; сприяти формуванню науково виважених підходів до оцінювання культурно-пізнавального туризму крізь призму розвитку туристичної індустрії.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи культурно-пізнавального туризму. (Теми: «Поняття культурного туризму та характеристика його сучасного розвитку», «Теоретичні основи дослідження культурно-пізнавального туризму», «Види культурного туризму», «Культурний продукт для туризму: структура, основні особливості та елементи виробництва», «Формування концепції продукту для культурного туризму: структура, алгоритм процесу та характеристика основних елементів»).

Змістовий модуль 2. Соціокультурні та соціопсихологічні аспекти культурно-пізнавального туризму. (Теми: «Масові культури як аспект розвитку культурно-пізнавального туризму», «Вплив культурно-пізнавального туризму на розвиток суспільної свідомості», «Соціопсихологічні аспекти туризму», «Особливості просування культурних продуктів для туризму»).

Викладацький склад – к.і.н., Вичівський П.П.

Один семестр, залік.

8. Опис результатів навчання за спеціальністю 242 «Туризм» з присвоєнням кваліфікації «Бакалавр з туризму»

Випускник може працювати: фахівцем з організаційної, планувальної, консультативної, координаційної діяльності у галузі туризму та виконувати наступні функції: турагента; фахівця з туристичного обслуговування; організатора подорожей (екскурсій); екскурсовода; фахівця з організації дозвілля; фахівця з організації туризму (зеленого, спортивного, освітнього, культурно-пізнавального, спеціалізованого, індивідуального,

масового); аніматора (фахівця з туристичної атракції); фахівця з VIP-обслуговування; фахівця з конференц-сервісу; фахівця із спеціалізованого обслуговування; інструктора оздоровчо-спортивного туризму (за видами туризму); фахівця із туристичної безпеки; інструктора-методиста з туризму; інспектора з туризму; менеджера відділу транспортних послуг; консультанта з туризму в місцевих органах державної влади; фахівця з діловодства в туризмі; фахівця з рекреології; гіда-краєзнавця; інструктора з організації відпочинку; менеджера інформаційно-довідкової служби; агента з організації туризму; керівника туристичної групи.

Опис результатів навчання (компетенцій): випускник готовий самостійно управляти операційними системами і процесами всфері туризму, зокрема, формувати туристичний продукт, використовувати історико-краєзнавчі знання для формування екскурсійного блоку туристичного продукту; здійснювати його просування й реалізацію на споживчому ринку; організувати дозвілля туриста, складати та реалізовувати анімаційні програми для різних категорій споживачів; вести господарську/підприємницьку діяльність в галузі туризму; проводити аналіз структури витрат на виробництво турпродукту; здійснити аналіз прибутку і рентабельності туристичного підприємства; дати оцінку стану та збалансованості туристичного ринку, визначити попит і пропозицію та потреби ринку туристичних послуг, визначити цільову аудиторію, профіль туриста, використовувати засоби комунікаційної політики, будувати імідж підприємства, диверсифікувати туристичну пропозицію та інтенсифікувати турдіяльність.

9. Глосарій термінології із дисциплін, викладання яких забезпечує кафедра туризмознавства і краєзнавства

Атрактивність (привабливість) рекреаційних ресурсів – системна властивість, виражена: а) в екзотичності об'єктів (це ступінь контрастності ландшафтних умов із місцем постійного проживання рекреантів); б) в унікальності об'єктів (частота повторюваності об'єкта).

Культурно-історичні рекреаційні ресурси – сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством за його історію (пам'ятки історії, архітектури, археології, мистецтва та ін.), які служать чи можуть служити матеріальною основою для розвитку рекреації.

Лікування/оздоровлення – ряд заходів, спрямованих на попередження захворювань, покращення стану здоров'я методом застосування ліків чи інших процедур для припинення/призупинення захворювання, що здійснюється в лікарнях, здравницях і санаторіях.

Природні рекреаційні ресурси – природно-територіальні комплекси, їх компоненти та окремі властивості, що сприяють розвитку рекреації і є її матеріальною основою (лікувальні грязі, мінеральні води тощо).

Рекреація (фр. recreation, пол. rekreacja – відпочинок, від лат. recreation – відновлення сил) – відновлення чи відтворення фізичних і духовних сил, втрачених людиною в процесі життєдіяльності.

Рекреаційна галузь (індустрія) – це сукупність засобів розміщення, транспортних засобів, об'єктів харчування, розважального, пізнавального, ділового, оздоровчого, спортивного й іншого призначення; організацій, що здійснюють туроператорську і турагентську діяльність, а також організацій, що надають екскурсійні послуги та послуги гідів-перекладачів.

Рекреаційна освоєність – рівень природного, антропосоціокультурного перетворення первісного простору в процесі рекреаційної діяльності.

Рекреаційна ємність – здатність території, призначеної для відпочинку, забезпечити максимальній кількості відпочивальників, які можуть одночасно перебувати на даній території/у межах об'єкта, психофізіологічний комфорт і можливість для спортивно-зміцнюючої діяльності без деградації природного середовища, антропокультурних комплексів (історичних, сільськогосподарських) і швидкого зношення спеціального обладнання.

Рекреаційне навантаження – ступінь безпосереднього впливу людини на довкілля і/або рекреаційний об'єкт. Рекреаційне навантаження виражається в кількості людей або людиноднів на одиницю площі і/чи рекреаційний об'єкт за певний проміжок часу (зазвичай день або рік).

Рекреаційний ландшафт – територіальна природно-антропогенна система, що складається з природних і антропогенно-техногенних компонентів, які беруть участь в організації рекреаційної діяльності на цій території.

Рекреаційна охорона ландшафтів – охорона ландшафтів від негативних наслідків різних форм рекреаційної діяльності з метою створення кращих умов для їх розвитку.

Рекреаційна деградація (дигресія) – природно-антропогенний процес тривалого і/або стихійного рекреаційного освоєння території, що супроводжується деструктивними навантаженнями на рекреаційні ландшафти.

Рекреаційна територія – територія, що використовується для оздоровлення людей, масового відпочинку, туризму й екскурсій.

Рекреаційний центр – окремий населений пункт із набором рекреаційних закладів або окремих об'єктів, які є ядрами формування рекреаційного вузла.

Рекреаційний вузол – сукупність центрів або рекреаційних закладів на компактній території.

Рекреаційний об'єкт – місце з обмеженою площею, яке використовується для відпочинку: озеро, лісова галявина, пам'ятка природи і т. д. Наявність достатньої кількості рекреаційних об'єктів визначає рекреаційну ємність території.

Рекреаційне районування – освоєння території, яка володіє рекреаційним потенціалом і, відповідно, рекреаційною спеціалізацією, що залежить від певних (природних, історико-культурних чи соціально-економічних) умов.

Сукупність рекреаційних об'єктів, центрів, вузлів, які спільно використовують певну територію й розташовані на ній інфраструктурні об'єкти, утворюють рекреаційні райони.

Соціально-економічні рекреаційні ресурси – фінансово-матеріальний аспект рекреаційної галузі (інфраструктура, кваліфіковані трудові ресурси, економічний розвиток регіону тощо), що сприяє її розвитку.

Стійкість рекреаційних комплексів – здатність рекреаційних комплексів витримувати/протидіяти впливу зовнішніх чинників (зокрема рекреаційного навантаження), зберігаючи при цьому такі якості, як стабільність, постійність і сталість, а також здатність до самозбереження, самовідтворення та самоорганізації.

Суперточка-тур – місце, яке виділяється як домінантна на тлі високого природного (пейзажного) чи соціально-економічного (господарські ландшафти, міська забудова) різноманіття.

Територіальна рекреаційна система (TRC) – форма організації рекреаційної діяльності на певній території, у межах якої простежуються взаємозв'язки (просторовий і функціональний) підсистем, що беруть участь у реалізації рекреаційної функції цієї території. До підсистем належать природні і культурні комплекси, інженерні споруди, обслуговуючий персонал, органи управління і відпочивальники (рекреанти).

Екотуризм або екологічний туризм — вид туризму, пов'язаний із пізнанням природи та спрямований на збереження екосистем, шляхом відрахування певної частки отриманого прибутку від екотурів на фінансування проектів, які спрямовані на збереження довкілля та культурно-історичної спадщини території, при цьому, зберігаючи повагу до інтересів місцевого населення, шляхом залучення їх до сфери туристичного обслуговування й підвищення соціально-економічного стану й культурного рівня.

Екологічна стежка – специфічний вид одноденного туристичного маршруту, географічно визначена, прив'язана до певної місцевості та характерних (особливих) об'єктів й описана з певним ступенем детальності траса походу, подорожі, відпочинково-оздоровчої прогулянки, освітньої екскурсії тощо.

Екотуристичний потенціал – сукупність всіх приурочених до народногосподарської чи природоохоронної території екотуристичних ресурсів – природних і антропогенних об'єктів, явищ, ландшафтів та їх компоненти, а також з властивостей, засобів, можливостей та умов, придатних для формування екотуристичного продукту та здійснення відповідних екологічних турів, екскурсій, програм тощо.

Екологічний моніторинг – (рос. мониторинг окружающей среды, англ. environmental monitoring, нім. Monitoring n der Umwelt (der

Umgebung)) – комплексна науково-інформаційна система регламентованих періодичних безперервних, довгострокових спостережень, оцінки і прогнозу змін стану природного середовища з метою виявлення негативних змін і вироблення рекомендацій з їх усунення або ослаблення.

Екологічний аудит – визначення сучасного екологічного стану усіх компонентів навколишнього середовища (літосфери та мінерально-сировинних ресурсів; геофізичних полів Землі і Космосу та їх впливу на довкілля і здоров'я людей; геоморфосфери (рельєфу) та небезпечних ендо- та екзогеодинамічних процесів, руйнуючих літосферу і перетворюючих рельєф; поверхневої та підземної гідросфери і водних ресурсів; атмосфери і кліматичних ресурсів; фіто- та зоосфер і біологічних ресурсів; демосфери та стану здоров'я населення у зв'язку з екологічними чинниками; техносфери та її впливу на всі попередні компоненти природних екосистем). Кінцевою метою екологічного аудиту є визначення відповідності сучасної екологічної ситуації екологічним стандартам, які б забезпечували оптимальний стан довкілля та безпеку життєдіяльності людини.

Екологічна безпека — це такий стан навколишнього середовища, коли гарантується запобігання погіршення екологічної ситуації та виникнення небезпеки для здоров'я людини.

Екологічна експертиза в Україні - вид науково-практичної діяльності спеціально уповноважених державних органів, еколога-експертних формувань та об'єднань громадян, що ґрунтується на міжгалузевому екологічному дослідженні, аналізі та оцінці перед проектних, проектних та інших матеріалів чи об'єктів, реалізація і дія яких може негативно впливати або впливає на стан навколишнього природного середовища, і спрямована на підготовку висновків про відповідність запланованої чи здійснюваної діяльності нормам і вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональне використання і відтворення природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

Екологічний маркетинг - це, особливий вид людської діяльності, спрямований на задоволення запитів і потреб людей за допомогою обміну товарами, послугами, інформацією та ін., що не порушують екологічної рівноваги навколишнього природного середовища та не впливають на здоров'я людей.

Екотуристський продукт - певний комплекс екомістких та екозначущих продуктів, товарів і послуг переважно інтелектуально-освітнього та рекреаційного характеру, що мають просторову (геоекологічну, ландшафтну-екологічну), кількісну і якісну визначеність та підготовлені для реалізації туристам та відпочиваючим (споживачам цього продукту) і складається з таких основних компонентів - екотуристські послуги та товару.

Екотуристичні витрати – це сума витрат, що йдуть на створення екотуристського продукту, його просування до споживача, реалізацію та відтворення.

Прибуток екотуристичного підприємств чи організацій - різниця між вартістю екотуристського продукту і витратами на його виробництво, реалізацію і відтворення довкілля.

Раціональне природокористування – використання природних ресурсів в обсягах та способами, які забезпечують сталий економічний розвиток, гармонізації взаємодії суспільства і природного середовища, раціоналізацію використання природно-ресурсного потенціалу, економічні механізми екологічнобезпечного природокористування.

Гід (екскурсовод) – особа, котра володіє фаховою інформацією про країну (місцевість) перебування, визначні місця, об'єкти показу, а також мовою цієї країни чи мовою іноземних туристів, яких приймають, або загальнозрозумілою для них мовою надає екскурсійно-інформаційні, організаційні послуги та кваліфіковану допомогу учасникам туру в межах договору про надання туристичних послуг. Гід-індивідуал здійснює функції лише на підставі ліцензії;

Ліцензія на здійснення діяльності, пов'язаної з наданням туристичних послуг, спеціальний дозвіл, який підтверджує право його власника на здійснення відповідного виду або комплексу видів діяльності, визначених цим Законом, іншими актами законодавства України;

Суб'єкти туристичної діяльності – підприємства, установи, організації незалежно від форм власності, фізичні особи, котрі зареєстровані у встановленому чинним законодавством України порядку і мають ліцензію на здійснення діяльності, пов'язаної з наданням туристичних послуг;

Сертифікат відповідності – документ, що підтверджує якість туристичних послуг та їх відповідність конкретному стандарту чи іншому нормативному документу.

Туризм – тимчасовий виїзд людини з місця постійного проживання з оздоровчою, пізнавальною або професійно-діловою метою без зайняття оплачуваною діяльністю;

Турист (мандрівник) – особа, котра здійснює подорож по Україні або в іншу країну з різною, не забороненою законом країни перебування, метою від 24 год. до шести місяців без здійснення будь-якої оплачуваної діяльності та з зобов'язанням залишити країну або місце перебування у зазначений термін;

Туристична діяльність – діяльність з надання різноманітних туристичних послуг відповідно до вимог цього Закону й інших актів законодавства України;

Туристичні ресурси – сукупність природно-кліматичних, оздоровчих, історико-культурних, пізнавальних і соціально-побутових ресурсів відповідної території, які задовольняють різноманітні потреби туриста;

Туристична індустрія – сукупність різних суб'єктів туристичної діяльності (готелі, туристичні комплекси, кемпінги, мотелі, пансіонати" підприємства харчування, транспорту, заклади культури, спорту тощо), які забезпечують прийом, обслуговування та перевезення туристів;

Туристичні послуги – послуги суб'єктів туристичної діяльності стосовно розміщення, харчування, транспортного, інформаційно-рекламного обслуговування, а також послуги закладів культури, спорту, побуту, розваг, спрямовані на задоволення потреб туристів;

Туристичний продукт – комплекс туристичних послуг, необхідних для задоволення потреб туриста під час його подорожі;

Туристський ваучер (путівка) – документ, що підтверджує статус особи чи групи осіб як туристів, оплату послуг або її гарантію і є підставою для отримання туристом або групою туристів туристичних послуг;

Тур – туристична подорож (поїздка) за визначеним маршрутом у конкретні терміни, забезпечена комплексом туристичних послуг (бронювання, розміщення, харчування, фахові знання про країну (перебування));

Туристично-географічні об'єкти – об'єкти туристичних ресурсів, підприємства, організації, установи, необхідні для здійснення туристичної діяльності;

Туристична інфраструктура – сукупність готельних та інших інженерно-технічних споруд, шляхів та засобів сполучення, кваліфікованих трудових ресурсів, які забезпечують туристичну життєдіяльність людини, груп людей, суспільства);

Територіальні туристичні системи (ТТС), до складу яких входять: функціональне ядро – сукупність закладів, що здійснюють головну функцію системи, надання туристичних послуг населенню (туристичні ресурси — природні об'єкти, зокрема заповідники, заказники; історичні, наприклад, замки, укріплення; архітектурні, такі як зразки середньовічних міст; сакральні, наприклад, церкви, монастирі, лаври); сукупність закладів, установ і підприємств туристичної інфраструктури (наприклад, транспортна інфраструктура); сукупність закладів, установ і підприємств, що виконують периферійні функції стосовно ядра системи (навчальні заклади, які готують спеціалістів для праці у сфері туризму та ін.); сукупність закладів, інституцій управління туристичним життям і діяльністю. Зазначимо, що територіальні туристичні системи можуть мати власні назви, які залежать від розмірів території (наприклад, Західний туристичний район).

Бізнес-план – це специфічний документ, що розробляється на основі реального інвестиційного проекту та подається на розгляд потенційному інвестору, кредитору чи використовується в управлінні.

Валовий прибуток – це різниця між виручкою та виробничими витратами (собівартістю продукції, визначеною калькулюванням за неповними витратами). Це поняття включає власне прибуток і невиробничі витрати (адміністративні, комерційні).

Дистрибуція туристичних послуг (tourismservicesdistribuiion) – діяльність, ціллю якої є поєднання потенційних покупців з місцями виникнення послуг, тобто з об'єктом розміщення у випадку готельної послуги, гастрономічним об'єктом у випадку послуги харчування тощо; споживачі туристичних послуг можуть самотійно знайти виробника

основних послуг (наприклад, певний готель, щоб придбати готельну послугу) або скористатися послугами спеціалізованих фірм, які виступають посередниками продажу (туристичні агенції).

Інструментарій маркетингу—різноманітні інструменти впливу на ринкове середовище, які ґрунтуються на знанні психології споживача та закономірностей економічних процесів.

Еластичність попиту по доходу – це чутливість попиту до змін в доходах споживачів.

Загальний прибуток – це прибуток підприємства, одержаний від усіх видів діяльності, до оподаткування та розподілу. Такий прибуток інакше називають балансовим.

Методи планування реалізації товарів (робіт, послуг) – це система способів визначення обсягів і структури продажу товарів на заздалегідь установлений період.

Основні фонди – це засоби праці, які мають вартість і функціонують у виробництві тривалий час у своїй незмінній споживчій формі, а їхня вартість переноситься конкретною працею на вартість послуг чи продукції, що виробляється, частинами в міру спрацювання.

Оборотні фонди – частина виробничих фондів у вигляді сукупності предметів праці, елементи яких повністю споживаються в кожному виробничому циклі, змінюють або повністю втрачають натуральну форму і переносять всю свою вартість на вартість послуг або продукції.

Підприємництво в туризмі – це безпосередня самостійна систематична, на свій ризик діяльність, пов'язана з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг з метою одержання прибутку, що здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності в порядку, установленому законодавством.

Підприємства-комутанти – це невеликі підприємства з універсальним профілем діяльності, що прагнуть до задоволення невеликих за обсягами, а іноді і короткочасних, потреб певних груп споживачів.

Підприємства-експлеренти – це підприємства з експериментальним профілем діяльності, стратегія яких пов'язана зі створенням нових чи радикально змінених існуючих сегментів ринку. Головна їх перевага у впровадженні принципів нововведень.

Підприємства-віоленти – це підприємства з масовим профілем виробництва, що функціонують у сфері стандартного виробництва та реалізації туристичного продукту (як правило, туроператори). Головна їх конкурентна перевага у високій продуктивності праці та реалізації порівняно дешевих і достатнього рівня якості турпродуктів.

Підприємства-патієнти – це підприємства, що дотримуються стратегії вузької спеціалізації. Такі підприємства надають дорогі та високої якості послуги для вузького кола споживачів і прагнуть до оволодіння максимальною часткою невеликого ринкового сегменту.

Підприємницька ідея—це виявлена підприємцем потреба ринку

(багатьох споживачів) у конкретних товарах, роботах, послугах і вироблене цим уявлення про те, як цю потребу задовольнити найбільш прийнятним для себе результатом (наприклад прибутком).

Прибуток – це та частина виручки, що залишається після відшкодування всіх витрат на виробничу і комерційну діяльність підприємства.

Операційний прибуток дорівнює валовому прибутку за мінусом невикористаних витрат (тобто чистий прибуток).

Маржинальний прибуток характеризує обсяг виручки від продажу продукції за мінусом змінних витрат.

Рентабельність – це відношення прибутку до витрат.

Стратегія – це загальний план для досягнення цілей організації.

Туристичне підприємство – це підприємницька або громадська одиниця чи їх сукупність, яка займається виробництвом, розробкою, реалізацією туристичних продуктів, а також організовує їх споживання.

Туроператори – це юридичні особи (підприємства), створені згідно із законодавством України, основною діяльністю яких є організація туризму, формування туристичного продукту, його реалізація та посередницька діяльність із надання характерних і супутніх туристичних послуг мандрівникам.

Туристичне агентство – роздрібне підприємство, що займається реалізацією турів, організованих туроператорами, та окремих туристичних послуг (транспортних, екскурсійних та інших). Основними функціями турагентств є надання туристичних послуг, інформування клієнта, надання консультацій щодо мети подорожі та організації подорожі.

Трудові ресурси туристичного підприємства – це кадровий персонал, що виступає як сукупність працівників різних професійно-кваліфікаційних груп, зайнятих на підприємстві.

Трудові ресурси країни – це частина працездатного населення, яка за своїми віковими, фізичними, освітніми даними відповідає якій-небудь сфері діяльності, наприклад туристичній. Слід відрізнити реальні трудові ресурси, тобто працюючі, від потенційних ресурсів, до яких відносяться ті люди, які можуть бути залучені до праці.

Чистий оборотний капітал – це сума власного оборотного капіталу.